

Pateikiamas bibliografinių sąrašų „Lietuvos parlamentinė sistema/ parlamentarizmas“, spausdintų „Parlamento studijų“ 4 (2005 m.), 6 (2006 m.), 10, 11 (2011 m.) ir 12, 13 (2012 m.) numeriuose, tęsinys. Šiame sąrašė pristatomos išleistos knygos ir publikuoti straipsniai iš mokslinių darbų, periodinių leidinių, Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje gauti 2012 m. gruodžio–2013 m. gegužės mėn.

Knygos

Liekis, Algimantas. Prezidentinė Lietuva, 1919–1920, 1926–1940 / Algimantas Liekis. - Vilnius : Mokslotyros institutas, 2013. - 867, [1] p. : iliustr., faks., portr., žml. - (Lietuvių tauta = Lithuanian nation : tęstinis, serijinis mokslo leidinys lietuvių tautos raidos ir dabarties problemoms gvildinti; kn. 17). - Bibliogr.: p. 825–832. - Autoriaus knygos: p. 856–857. - Pavardžių r-klė: p. 840–855.

Renigiant knygą naudotasi Lietuvos ir užsienio archyvais, atitinkamų metų spauda, kita literatūra. Dėl ribotos knygos apimties autoriui nepavyko visais aspektais aptarti visų prezidentinės Lietuvos susidarymo ir raidos klausimų. Daugiausia dėmesio skirta lietuvių tautos ir jos nepriklausomo valstybingumo stiprinimo klausimams, dažniausiai analizuojant juos chronologiniu probleminiu metodu.

Greta prezidentinio valdymo sistemos įgyvendinimo knygoje daug rašoma, kiek naujoji sistema prisidėjo prie valstybei svarbiausių kultūros, švietimo, mokslo, pramonės, žemės ūkio, transporto ir ryšių, kitų ekonomikos ir visuomenės pažangos problemų sprendimo, kaip buvo sprendžiami užsienio politikos klausimai, kiek Lietuvos Respublika buvo iš tikro tautinė ir išreiškė lietuvių tautos – valstybės suvereno – siekius.

Atskirai pateikiama informacija apie svarbiausius Lietuvos valstybės veikėjus – „Lietuvos prezidentai“, „Ministrai pirmininkai“ ir kt.

Lietuvos politinės minties antologija / Vilniaus universitetas ; [sudarytojai Justinas Dementavičius, Kęstutis Girnius, Algimantas

Jankauskas ... [et al.]. - Vilnius : Vilniaus universitetas : Vilniaus universiteto leidykla, 2012.

T. 1: Lietuvos politinė mintis, 1918–1940. - 2012. - 590, [1] p. : faks., portr. - Santr. angl.

Pirmasis (iš trijų) Lietuvos politinės minties antologijos tomas skiriamas tarpukario Lietuvos politinei minčiai. Knygoje pateikiami reikšmingiausi tarpukario Lietuvos politiniai tekstai, kurie priskiriami keturioms politinės minties tradicijoms: katalikiškajai, tautininkiškajai, valstiečių liaudininkų ir kairiųjų. Šioms tradicijoms atstovaujančių autorių tekstai suskirstyti pagal šiam laikotarpiui būdingas temas ir išdėstyti chronologine tvarka. Kiekvieną tekstą papildo trumpa biograma su svarbesnių veikalų ir tyrimų nuorodomis.

Žmogus laiko taikinyje : Algirdas Brazauskas draugų ir oponentų akimis / sudarytojas - Vilius Kavaliauskas. - Vilnius, 2013. - 815, [1] p. : iliustr., faks., portr. + 1 vaizdo diskas (DVD).

Prisiminimų apie Prezidentą Algirdą Mykolą Brazauską sudarytojas žurnalistas, buvęs Prezidento patarėjas Vilius Kavaliauskas surinko artimųjų, oponentų ir bendražygių atsiminimus. Knygoje pateikiamos 142 žmonių nuomonės, savaip perpasakoti įvykiai.

STRAIPSNIAI

Bielinis, Lauras. Skaidrumo ir privatumo tapsmas reikšminga politikos problema / Lauras Bielinis // Parlamento studijos. - 2012, Nr. 13, p. 120–132.

Straipsnyje aptariamos skaidrumo ir privatumo sąlygos šiandieninėje visuomenėje. Dabartis sukuria tokias sąlygas, sukeltas tiek radikalių politinių įvykių (terroristiniai aktai), tiek ir naujų technologinių galimybių, kada privatumo laukas siaurėja, o asmens viešumas paverčiamas neišvengiama ir reikalinga sąlyga. Straipsnyje įvardijamos problemos, atveriančios naujas ir dar neištirtas politikos ir socialinio gyvenimo sferas, sietinas su skaidrumo didėjimu ir privatumo transformacijomis. Besiklostančioje situacijoje visuomenei iškyla politinė ir kultūrinė problema suvaldyti privatumo nykimą ir politiškai prisitaikyti prie naujų iššūkių.

Dubonikas, Gediminas. Neparlamentinės Lietuvos partijos: nuo idėjinės veiklos iki diskusijų klubų / Gediminas Dubonikas // Gairės. - 2013, Nr. 5, p. 10–11, 12.

Apžvelgiama mažų partijų, kurios neturi realios valdžios, atstovų Seime, padėtis ir galimybės pasiekti geresnių rezultatų, daryti poveikį visuomenei. Iš partijų, niekaip nepatenkančių į Seimą, tačiau plėtojančių veiklą ir besireiškiančių šalies politiniame ir visuomeniniame gyvenime, išsamiau apžvelgiama Lietuvos socialdemokratų sąjunga. Komentuojamos Seimo rinkimus pralaimėjusios Liberalų ir centro sąjungos pastangos reformuotis (minimi naujasis LiCS pirmininkas Artūras Melianas ir po pralaimėtų rinkimų iš partijos vadovo posto pasitraukęs Algis Čaplikas, iš aktyvios partinės veiklos pasitraukęs Arūnas Valinskas). Pateikiami politologo Alvido Lukošaičio komentarai.

Geleževičius, Rimgaudas. Lobizmo teisinis reguliavimas ir institucionalizacija Lietuvoje: pirmojo dešimtmečio išdavos ir pamokos / Rimgaudas Geleževičius // Socialinių mokslų studijos. - 2013, T. 5 (1), p. 177–191.

2000 m. Lietuvoje buvo priimtas Lobistinės veiklos įstatymas, kurio atnaujinta 2003 m. redakcija galioja iki šiol. Mūsų šalis prisijungė prie tų valstybių, kuriose lobizmas yra institucionalizuotas ir griežtai reglamentuotas specialiu įstatymu. Straipsnyje analizuojama, kodėl vis dėlto Lietuvoje per pastarąjį dešimtmetį nepavyko sukurti veiksmingo, viešai ir skaidriai pagal įstatymo nustatytą tvarką funkcionuojančio interesų grupių ir valstybės politikų/pareigūnų sąveikos teisės aktų leidyboje modelio. Priežasčių yra ne viena, bet, autoriaus nuomone, daugiausia lėmė tai, kad nepavyko į legalaus lobizmo sistemą organiškai įtraukti asocijuotų interesų grupių. Analizuojant užsienio šalių patyrimą ieškoma atsakymo į klausimą, kodėl Lietuvoje susiklostė paradoksali padėtis – net ir suvaržius lobizmą griežtu reglamentu, jis praktikoje plėtojasi pagal visai kitokį modelį, kuris yra apčiuopiamas daugumoje demokratiškos pasaulio šalių ir pagrįstas savireguliacija, savanorišku susisaistymu etikos normomis, lobistų veiklos bei jų atstovaujama interesų viešumu ir skaidrumu.

Kondratienė, Virginija. Konstitucinių valdžios galių atribojimo ir įgyvendinimo mechanizmas / Virginija Kondratienė. - Santr. angl., p. 182-183. - Bibliogr.: 27 pavad., ir išnašose // Justitia. - 2012, Nr. 77, p. 65–75.

Straipsnyje aptariama konstitucinė valdžios institucijų sandara ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas valstybės valdžios įgyvendinimo mechanizmas. Bandoma pagrįsti, kad, siekiant užtikrinti veiksmingą valstybės valdymo sistemos funkcionavimą, būtini nauji metodai ir principai. Daroma prielaida, kad šiuolaikinėje teisinėje valstybėje valdžios galių atskyrimo principo nepakanka institucionalizuojant valstybės valdžios šakų įgyvendinimo mechanizmus, todėl siūloma kiek kitaip pažvelgti į konstitucinę valdžios institucijų sandarą ir jų konstitucinį būvį pagrįsti subsidiarumo principu. Subsidiarumas, kaip fundamentalus Europos Sąjungos teisės principas, receptuotas ir Lietuvos nacionalinėje teisėje, gali padėti suskaidyti valstybės valdžios galių monopolį, santykinai dehierarchizuoti politines sistemas, demokratizuoti institucinį struktūrų valdymą, priartinti sprendimų priėmimą arčiau piliečių, paskatinti savavaldžių, savaveiksmiškumo principu pagrįstų sistemų kūrimąsi ir visuomenės iniciatyvų palaiškumą, taip sudarant realias prielaidas pilietinei bendruomenei augti ir jai dalyvauti valdant valstybę.

Leliukaitė, Lina. Etninio nacionalizmo raiška parlamentinių 2008–2012 metų Lietuvos Respublikos Seimo kadencijos partijų programose / Lina Leliukaitė. - Lent. - Santr. angl. - Bibliogr.: 46 pavad., ir išnašose // *Politologija*. - 2012, Nr. 3, p. 201–241.

Nors literatūroje aptinkama daugybė bendro pobūdžio samprotavimų apie nacionalizmą, informacijos, kaip nacionalizmas atspindi valstybės valdžios lygmeniu, faktiškai nėra. Tad straipsnio autorė, analizuodama parlamentinių partijų programas, atskleidžia etninio nacionalizmo raišką valstybės lygmeniu, nes partijos demokratinėse sistemose yra esminiai valdžios institutai, formuojantys valstybės politiką. Pasitelkus klasikinių nacionalizmo teoretikų Anthony'io D. Smitho, Karlo W. Deutscho, Benedicto Andersono, Rogerso Brubakerio, Ernesto Gellnerio įžvalgas, sudarytas tyrimo modelis: išskirti penki etninio nacionalizmo kintamieji, kurių apraiškų ieškoma programose. Dėmesys partijų programų analizei etninio nacionalizmo kontekste leidžia efektyviai atskleisti esmines partijų nuostatas šiandienos aktualijų tematika: išskiriamos migracijos, tautos, pilietybės etninių santykių, kalbos, tautinės valstybės etc. temos. Programų nuostatų lyginamoji analizė aptariant etninį nacionalizmą leidžia išskirti aiškius partijų idėjinį sankirtų ir sąlyčio taškus.

Norkus, Zenonas. Kada Lietuvoje buvo daugiau demokratijos? Pirmosios ir Antrosios Lietuvos Respublikų politinių režimų palyginimas / Zenonas Norkus. - Lent. - Santr. angl. - Bibliogr.: 70 pavad., ir išnašose // Politologija. - 2012, Nr. 3, p. 3–60.

Straipsnyje pateikiamas diachroninis kiekybinis Pirmosios (tarpukario) ir Antrosios (dabartinės) Lietuvos respublikų politinių režimų lyginimas, papildomas jų sinchroniniais lyginimais su gretimų šalių politiniais režimais. Lyginant remtasi suomių politologo Tatu Vanhaneno duomenų rinkiniu ir demokratijos indeksu (literatūroje vadinamas Vanhaneno indeksu), kurio reikšmę apibrėžia rinkėjų dalyvavimo rinkimuose ir konkurencijos rodiklių sandauga. T. Vanhaneno duomenys patikslinami, atskleidžiamos ir ištaisomos juose esančios faktinės klaidos, kritikuojamos skaičiavimuose naudojamos prielaidos.

Pukanasytė, Indrė. Rinkimų teisės principai Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje / Indrė Pukanasytė // Socialinių mokslų studijos. - 2013, T. 5 (1), p. 215–234.

1992 m. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje *expressis verbis* nustatyti keturi Seimo, Respublikos Prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimų teisės principai: visuotinė, lygi, tiesioginė rinkimų teisė ir slaptas balsavimas, kurių turinys Konstitucijos tekste nėra atskleistas. Oficialiai aiškinti Konstitucijos nuostatas, atskleisti jų tikrąjį turinį ir prasmę turi teisę tik Konstitucinis Teismas, todėl siekiant nustatyti, kokie rinkimų teisės principai yra įtvirtinti Konstitucijoje, koks jų turinys, būtina analizuoti ne tik Konstitucijos tekstą, bet ir Konstitucinio Teismo jurisprudenciją. Atsižvelgiant į tai straipsnyje analizuojama Konstitucinio Teismo jurisprudencija rinkimų teisės principų aspektu. Aiškinamasi, ar Konstitucijoje yra įtvirtinti tik visuotinės, lygios, tiesioginės rinkimų teisės ir slaptos balsavimo principai, kokia yra konstitucinių rinkimų teisės principų samprata ir reikšmė.

Ragauskas, Petras. Konstitucinės kompetencijos pasidalijimas tarp Respublikos Prezidento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės // Lietuvos Respublikos Konstitucijos dvidešimtmetis : patirtis ir iššūkiai: recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys. - [Klaipėda, 2012]. - P. 115–122.

Straipsnio autorius apžvelgia Prezidento ir Vyriausybės kompetencijos sričių atribojimą ir bendrai įgyvendinamą kompetenciją atskirdamas dvi įgaliojimų sritis – vidaus ir užsienio politiką.

Schambeck, Herbert. Die Verfassung der Republik Litauen aus der Sicht der Wiener rechtstheoretischen Schule = Lietuvos Respublikos Konstitucija Vienos teisės teorijos mokyklos požiūriu / Herbert Schambeck. - Santr. angl., liet. - Bibliogr.: 11 pavad., ir išnašose // Teisė. - T. 85 (2012), p. 7–17.

Straipsnyje nagrinėjama Lietuvos Respublikos Konstitucija, atsižvelgiant į garsiąją Vienos teisės teorijos mokyklą. Autorius pabrėžia, kad 1920 metų Austrijos Konstitucijos pagrindinis kūrėjas buvo vėliau garsus visame pasaulyje teisės teorijos mokslo atstovas Hansas Kelzenas, kuris teigė, kad teisė, atsižvelgiant į jos glaudų ryšį su teisės normomis, turi būti aiškinama tik normatyviniu, o ne religijos, ideologijos požiūriu. Vėliau tokį teisės nagrinėjimo pobūdį išplėtė kiti teisės mokslininkai (Alfredas Verdrossas, Adolfas Merklis), dabar tai yra vadinamoji Vienos teisės teorijos mokykla.

Straipsnio autorius Lietuvos Respublikos Konstituciją nagrinėja pirmiausia struktūros požiūriu ir pabrėžia, kad šio teisės akto struktūra rodo, kad ji buvo priimta po išsivadavimo iš Sovietų Sąjungos okupacijos. Paskui autorius analizuoja Konstitucijos preambulę, atkreipia dėmesį ir giria, kad joje labai išreikšta tai, kad tauta priėmė Konstituciją. Straipsnyje tiriami ir kai kurie Konstitucijos skirsniai. Mokslininkas atkreipia dėmesį, kad Lietuvoje žmogaus teisėms yra skiriamas ne pirmasis, o antrasis skirsnis. Aptardamas žmogaus teises autorius pažymi, kad Konstitucijoje pabrėžiami tokie egzistenciniai dalykai: valstybė rūpinasi žmonių sveikata, valstybė ir kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingo poveikio. Galiausiai autorius analizuoja galimybes kontroliuoti, kaip laikomasi Konstitucijoje įtvirtintų reikalavimų, ir teigia, kad tiek Lietuvoje, tiek Austrijoje nuo Hanso Kelzeno laikų yra įsteigti konstituciniai teismai. Paskutinėje straipsnio dalyje aptariami padaryti Lietuvos Respublikos Konstitucijos pakeitimai.

Šuminas, Andrius. Tinklaraščiai kaip politinės komunikacijos įrankis: Lietuvos Respublikos Seimo narių atvejis / Andrius Šuminas // Parlamento studijos. - 2012, Nr. 13, p. 75–95.

Straipsnyje nagrinėjamos tinklaraščių taikymo galimybės politinės komunikacijos procesuose, analizuojamos interakcijos šiuose virtualiuose kanaluose ypatybės. Straipsnyje konkrečiai apibūrinamos bendros tinklaraščių ypatybės ir juos apibūdinančios savybės, išskiriami skirtingi jų tipai ir galimi analizės matmenys. Taip pat detaliai analizuojama tinklaraščių politikams suteikiama nauda, nagrinėjamas politinių tinklaraščių ir tradicinės žiniasklaidos santykis bei tarpu-

savio sąsajos. Publikacijos pabaigoje pateikiami Lietuvos Respublikos Seimo narių naudojimosi tinklaraščiais tyrimo rezultatai, atskleidžiantys menką šios interaktyvios priemonės išnaudojimą politinės komunikacijos tikslams mūsų šalyje.

Tamošaitis, Mindaugas. Lietuvos III Seimo prezidiumo 1936 m. rugpjūčio mėn. 27 d. posėdžio protokolas / Mindaugas Tamošaitis // Istorija. -[T.] 87(4) (2012), p. 59–65.

Publikuojamas iki šiol dėmesio nesulaukęs Lietuvos III Seimo, dirbusio 1926–1927 m., prezidiumo 1936 m. rugpjūčio 27 d. posėdžio protokolas. Kadangi 1927 m. balandžio mėn. paleidus III Seimą net devynerius metus nebuvo renkamas naujas Seimas, III Seimo prezidiumas, vadovaudamasis Seimo nuostatomis, tarpseiminiu laikotarpiu (1927–1936 m.) laikė save teisėtu ir savo veiklą baigė 1936 m. rudenį, darbą pradėjus IV Seimui. Iš skelbiamo dokumento galima susidaryti išsamų vaizdą apie to meto autoritarinės Lietuvos valdžios santykius su III Seimo prezidiumu, valdžios požiūrį į parlamentarizmą tarpseiminiu laikotarpiu.

Vaičaitis, Vaidotas. Suvereniteto samprata ir 1992 m. Lietuvos Respublikos Konstitucija / Vaidotas Vaičaitis // Lietuvos Respublikos Konstitucijos dvidešimtmetis : patirtis ir iššūkiai: recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys. - [Klaipėda, 2012]. - P. 106–114.

Straipsnyje nagrinėjama suvereniteto samprata, kuri yra tam tikras raktas suvokti kitas esmines Konstitucijos sampratas: žmogaus teisių ir valdžių padalijimo bei valstybės institucijų, pirmiausia Seimo, vietą valdžios institucijų sistemoje. Autorius remiasi daugiausia moksline literatūra ir į Konstitucijos (papildytos 2004 m. Konstituciniu aktu) tekstą žvelgia pirmiausia iš istorinės perspektyvos, nenagrinėdamas šiuolaikinės Konstitucinio Teismo jurisprudencijos. Straipsnyje apžvelgiama: „Bendra suvereniteto samprata. Išorinis ir vidinis suverenitetas“; „Steigiamoji ir konstitucinė valdžia. Suvereni diktatūra ir „išimtinė padėtis“; „Suvereniteto sampratų įvairovė ir suvereniteto atstovavimas“; „Suvereniteto pliuralizmas ir tautos suvereniteto samprata 1992 m. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje“.

Vaišnys, Andrius. Paveldo komunikacija Seimo interjere: ženklų atrankos, kūrimo ir pateikimo problemos / Andrius Vaišnys // Parlamento studijos. - 2012, Nr. 13, p. 96–119.

Straipsnyje aptariama, kaip buvo kuriamas dabartinis parlamento rūmų interjeras, nagrinėjama, kokie veiksniai lėmė sprendimus pasirenkant tuos ženklus Lietuvos raidoje, kuriais yra žymima parlamento istorija. Autorius taip pat atskleidžia sprendimų priėmimo problemas ir požiūrį į Seimo interjero kismą bei jo perspektyvą, į parlamentinio paveldo komunikaciją – kaip vizualaus naujo dokumentinio kūrinio atsiradimą.

Varaška, Mantas. Respublikos vadovo įgaliojimų trukmė: nuo stratego iki prezidento / Mantas Varaška. - (Moksliniai straipsniai) // Konstitucinė jurisprudencija. - 2012, Nr. 3, p. 132–147.

Straipsnyje nagrinėjamas valstybės vadovo institucijų formavimasis senovės Graikijoje, Romoje, viduramžių miestų respublikose, viduramžių jungtinėse (federacinėse) respublikose. Analizuojamos valstybės vadovo užuomazgos Amerikos valstijose. Aptariami JAV Konvento (1787 m. gegužės–rugsėjo mėn.) ir pasirašytos Konstitucijos ratifikavimo 1787–1789 m. (federalistų ir antifederalistų raštai) etapai, išskiriant svarbiausius įvykius, lėmusius konkrečius JAV prezidento institucijos konstitucinius požymius. Išvadose konstatuojama, kad respublikos vadovo institucija yra buvusi ir vienasmenė, ir kolegiali, tačiau pamažu ryškėjo jos vienasmeniškumo tendencija. Ji atspindi ir šių laikų pasaulio respublikų praktikoje.

Veilentienė, Audronė. Valdemaras Vytautas Čarneckis: kelias į Steigiamąjį Seimą ir diplomatinio darbo pradžia / Audronė Veilentienė // Parlamento studijos. - 2012, Nr. 13, p. 48–74.

Straipsnyje analizuojama Lietuvos Valstybės Tarybos nario, Finansų ministerijos valdytojo, susisiekimo ministro, Steigiamojo Seimo nario, ilgamečio diplomato ir užsienio reikalų ministro Valdemaro Vytauto Čarneckio politinės ir diplomatinės veiklos pradžia. Pirmos organizacinio darbo patirties būsimasis diplomatas įgijo dirbdamas Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti komitetuose, vėliau – Rusijos kariuomenėje, burdamas lietuvių karius grįžimui į Lietuvą. Būdamas Valstybės Tarybos ir pirmųjų vyriausybių nariu, jis aktyviai prisidėjo prie valstybės kūrimo. Steigiamajame Seime V. V. Čarneckis dirbo Užsienio reikalų ir Ekonominėje komisijose. Be to, jis buvo Lietuvos delegacijos sudėtyje derybose su Lenkija Kalvarijoje ir Suvalkuose, dalyvavo Steigiamojo Seimo diplomatinėse delegacijose, vykusiose į Latviją ir Estiją.

Vernickaitė, Aurelija. Lietuvos Seimo narių informacijos poreikiai ir šaltiniai / Aurelija Vernickaitė // Parlamento studijos. - 2012, Nr. 13, p. 16–47.

Straipsnyje analizuojami empirinio tyrimo, kurio metu tirti Lietuvos Respublikos Seimo narių informaciniai poreikiai ir naudojami informacijos šaltiniai, duomenys. Siekiama iširti, kokios informacijos politiniame procese parlamentarams dažniausiai reikia, kokiais informacijos šaltiniais politikai dažniausiai naudojasi ir kuriuos palankiausiai vertina. Taip pat aiškinamasi, ar politikai susiduria su problemomis gauti reikalingą informaciją vykdydami vienas iš pagrindinių jiems pavestų funkcijų – įstatymų leidybą ir parlamentinę kontrolę. Išsamiau siekiama išanalizuoti, kaip politikai vertina tokius informacijos šaltinius kaip Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, kuriai pavestos parlamentinės bibliotekos funkcijos, ir Seimo kanceliarijos padalinius, kurių paskirtis yra aprūpinti politikus informaciniais ir ekspertiniais ištekliais. Siekiama išsiaiškinti, ar jų teikiamos paslaugos tenkina politikų informacinius poreikius.

Zimina, Žana. Parlamentinė Europos Sąjungos reikalų kontrolė Lietuvoje: koalicijos partijų preferencijų išsiskyrimo veiksnys / Žana Zimina. - Schem., diagr. - Santr. angl. - Bibliogr.: 23 pavad., ir išnašose // Politologija. - 2012, Nr. 3, p. 95–142.

Europos integracijos procesams įsibėgėjus, Europos Sąjungos valstybės narės susidūrė su nacionalinių parlamentų galios mažėjimo ir vyriausybės autonomijos kitų nacionalinių institucijų atžvilgiu didėjimo problema. Kaip atsakas į tai labai padidėjo parlamentinės Europos Sąjungos reikalų kontrolės reikšmė ir jos efektyvumo svarba. Straipsnyje aprašomas tyrimas, kuriuo siekiama atsakyti į klausimą, ar didesnė preferencijų įvairovė koalicijoje lemia parlamentinės Europos Sąjungos reikalų kontrolės intensyvumo padidėjimą. Tyrime lyginami 2006 m. liepos 6 d.–2008 m. lapkričio 17 d. ir 2008 m. lapkričio 18 d.–2012 m. balandžio 30 d. Lietuvos politinių partijų koalicijų preferencijų išsiskyrimo lygiai ir šiais dviem laikotarpiais vykdytos parlamentinės Europos Sąjungos reikalų kontrolės intensyvumas. Siekiant nustatyti politinių partijų preferencijas naudojama ekspertų apklausa. Parlamentinės ES kontrolės intensyvumas analizuojamas remiantis Europos reikalų komiteto (ir Užsienio reikalų komiteto) posėdžių protokoluose, stenogramose ir garso įrašuose pateikta informacija.

Parengė Virgilija Beganskaitė